

Mechelen, 11 juni 2014

74% van het Vlaamse bedrijfsafval krijgt tweede leven –

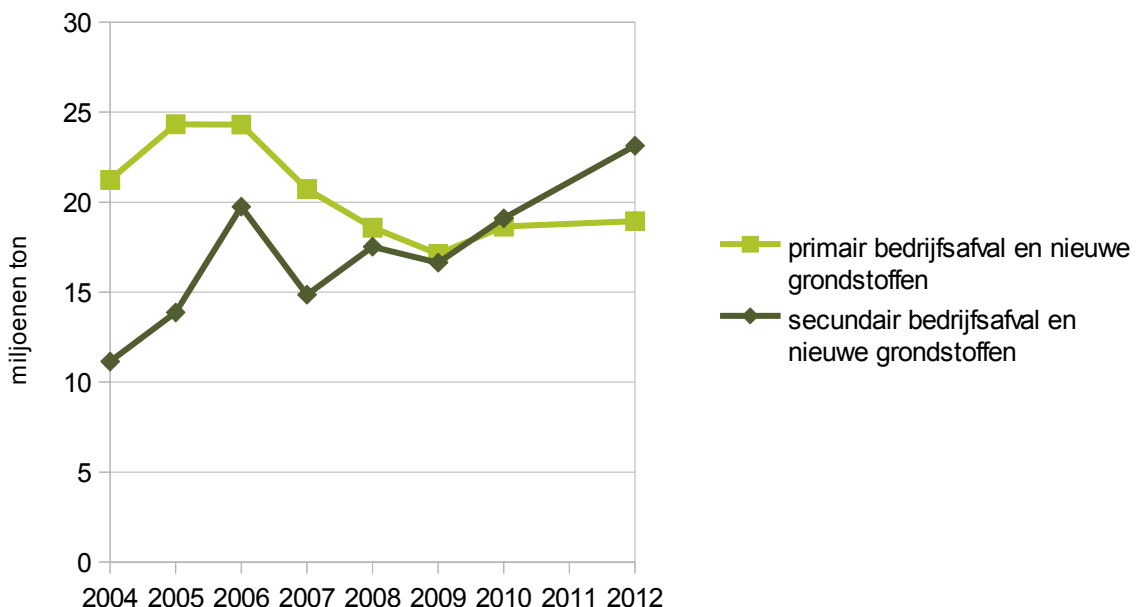
Nieuwe studie zet economisch effect en belang van de afval- en materialensector in de verf

De Vlaamse bedrijven produceerden in 2012 bijna 19 miljoen ton primair bedrijfsafval. Een kleine toename met 1,5% ten opzichte van 2010, zo blijkt uit de bedrijfsafvalstoffenrapportage 2004-2012 van de OVAM. 74% van dat bedrijfsafval krijgt vandaag al een tweede leven. Volgens een nieuwe studie van de KULeuven en VITO in het kader van het Vlaams Materialenprogramma leveren die recyclage-activiteiten Vlaanderen een flinke economische meerwaarde op. Mede door het gevoerde beleid is in Vlaanderen de voorbije decennia een sterke afval- en recyclagesector ontstaan, die vandaag ongeveer 12.000 mensen tewerkstelt. Een cijfer dat volgens de onderzoekers nog kan verdubbelen als we voluit inzetten op een circulaire economie.

Lichte toename van hoeveelheid bedrijfsafval

De cijfers voor het bedrijfsafval maken een onderscheid tussen primair en secundair bedrijfsafval. **Primair bedrijfsafval** is al het afval dat ontstaat bij al onze bedrijven en ondernemingen en geeft aan hoe het met de afvalproductie van de Vlaamse bedrijven gesteld is.

Na enkele jaren van dalende cijfers, zien we sinds 2010 terug een lichte toename van de hoeveelheid primair bedrijfsafval. In 2012 werd **18.938.000 ton** primair bedrijfsafval geproduceerd, een stijging met 1,5 % ten opzichte van de vorige meting in 2010.

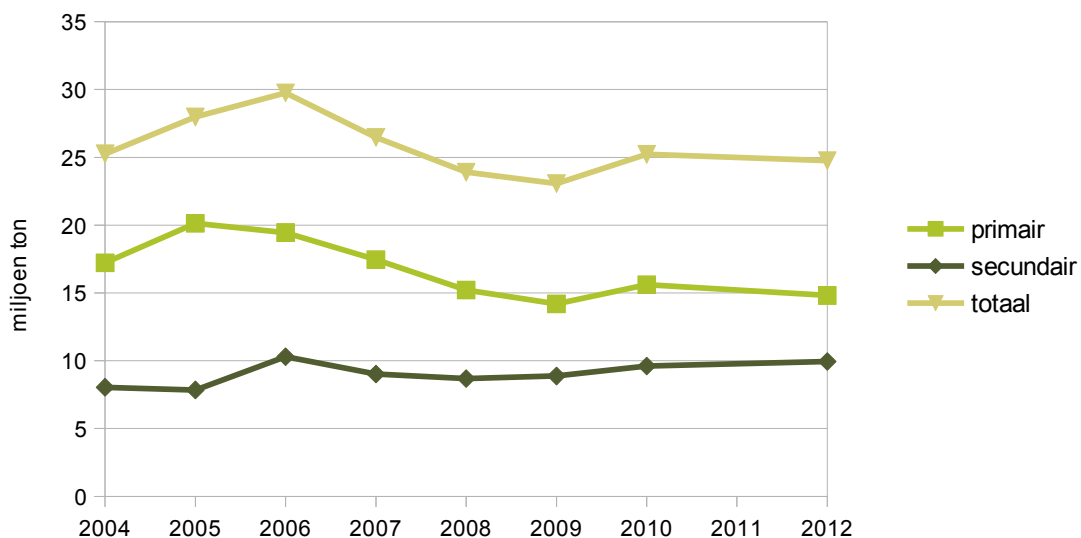

Figuur 1: Evolutie van de hoeveelheid bedrijfsafvalstoffen en nieuwe grondstoffen (miljoen ton). Sinds 2010 worden de cijfers tweejaarlijks opgevraagd bij de bedrijven (enkel nog voor de even jaren).

De productie van primair bedrijfsafval staat daarmee bijna terug op het niveau van voor de economische crisis. De belangrijkste reden voor de stijging ligt echter bij de gewijzigde regelgeving. Onder Vlaams minister van Leefmilieu Joke Schauvliege werd tijdens de voorbije legislatuur de omslag van een afvalbeleid naar een duurzaam materialenbeleid ingezet en werd het Afvaldecreet vervangen door het Materialendecreet en het uitvoeringsbesluit VLAREMA. Een belangrijk element hierbij is de mogelijkheid om afvalstoffen het statuut 'nieuwe grondstoffen' te geven wanneer ze opnieuw ingezet worden in de productie. Sinds 2012 moet hiervoor een zogenaamde 'grondstoffenmelding' gebeuren, waarna ze het statuut afval verliezen. Wellicht heeft die nieuwe regel voor een betere melding gezorgd van materialen die in het verleden niet gemeld werden als afvalstof.

Secundaire bedrijfsafvalstoffen zijn afvalstoffen die ontstaan bij bedrijven die afvalstoffen verwerken. De verwerking doorloopt vaak een hele keten van processen (sorteren, verdere opzuivering, recyclage, ...) waardoor eenzelfde primaire afvalstof in andere gedaanten verschillende keren terugkeert in de statistieken voor het secundair afval. Deze info zegt met andere woorden niets over de evolutie van de hoeveelheid bedrijfsafval maar is wel nuttig voor de inschatting van nodige verwerkingscapaciteiten (sorteer- en recyclage-installaties, afvalverbrandingsinstallaties,...). Ook het secundair bedrijfsafval kende een toename (+ 21%). Deze is ook deels toe te schrijven aan een betere registratie door middel van de grondstoffenmelding maar vooral aan het steeds langer worden van recyclageketens. Zo worden bijvoorbeeld shredderresidu's (bijv. van wagens of oude elektro-apparatuur) niet langer rechtstreeks gestort maar ondergaan ze nu eerst een aantal verdere behandelingen om nuttige toepasbare fracties af te scheiden.

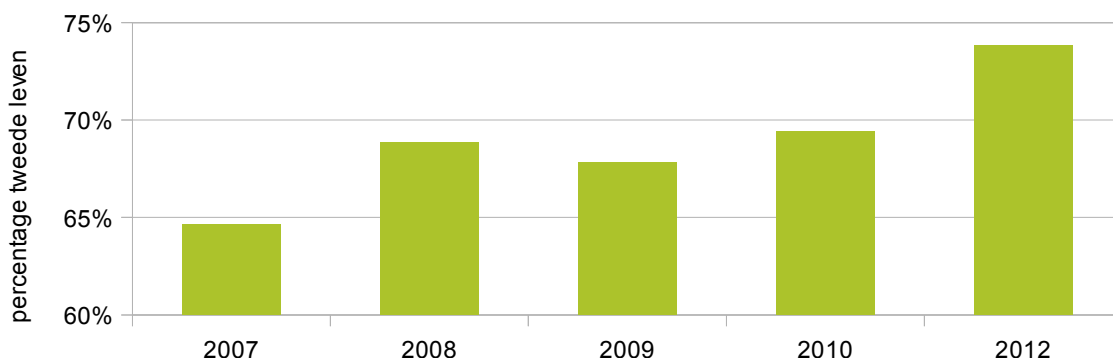
Het effect van de 'nieuwe grondstoffenregeling' wordt pas goed duidelijk wanneer we de cijfers zonder de nieuwe grondstoffen weergeven. Dan zien we een lichte daling van de hoeveelheid primair bedrijfsafval en een lichte toename van de hoeveelheid secundair bedrijfsafval.

Figuur 2: Evolutie van het bedrijfsafval, excl. nieuwe grondstoffen(2004-2012)

Forse toename van het recyclagepercentage

Opmerkelijk is de forse toename van het percentage bedrijfsafval dat een tweede leven krijgt. **74%** van het afval wordt na aanwending als nieuwe grondstof, door hergebruik of recyclage of via compostering opnieuw in de kringloop gebracht. Voor het eerst ligt dat percentage ook hoger dan dat van het huishoudelijk afval (71%).

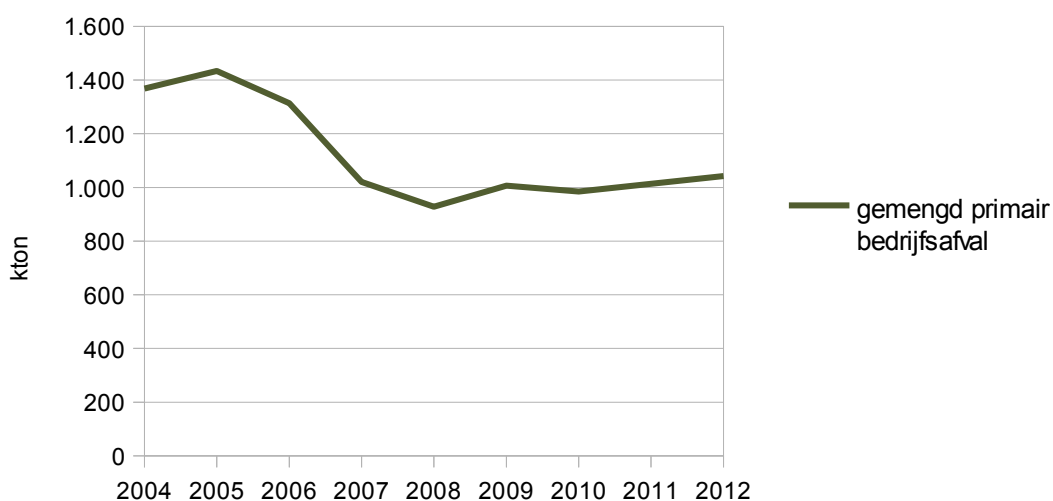

Figuur 3: Percentage afval dat een tweede leven krijgt na twee verwerkingsstappen (%). Sinds 2010 worden de cijfers tweejaarlijks opgevraagd bij de bedrijven (enkel nog voor de even jaren).

74% van het afval krijgt na max. twee verwerkingsstappen een tweede leven. 5% wordt nog gestort en 12% gaat naar verbranding. De overige 9% ondergaat nog volgende verwerkingsstappen vooraleer het uiteindelijk wordt gestort, verbrand of ook ingezet wordt als materiaalrecyclage.

Nog geen effect meetbaar van nieuwe sorteerverplichtingen.

Het nieuwe Materialendecreet en Vlarema verplichten bedrijven sinds 1 juli 2013 om 18 verschillende fracties (waaronder voortaan ook PMD) selectief in te zamelen. Het effect van deze maatregel kunnen we wel pas in de cijfers van 2014 terug zien. De cijfers voor 2012 geven nog een stijging aan van de hoeveelheid gemengd primair bedrijfsafval, zeg maar het restafval van de bedrijven. In 2012 was er **1.042.000 ton** gemengd primair bedrijfsafval. Een stijging met bijna 6% ten opzichte van 2010. Nochtans vallen hier zeker nog winsten te behalen. Een sorteeraanlyse uitgevoerd in 2012 gaf aan dat er nog 20% recycleerbaar materiaal in het gemengd bedrijfsafval zit.

Figuur 4: Gemengd primair bedrijfsafval van 2004 tot 2012 (kton). Sinds 2010 worden de cijfers tweejaarlijks opgevraagd bij de bedrijven (enkel nog voor de even jaren).

Campagne in samenwerking met milieubedrijven mikt op 15% minder gemengd bedrijfsafval

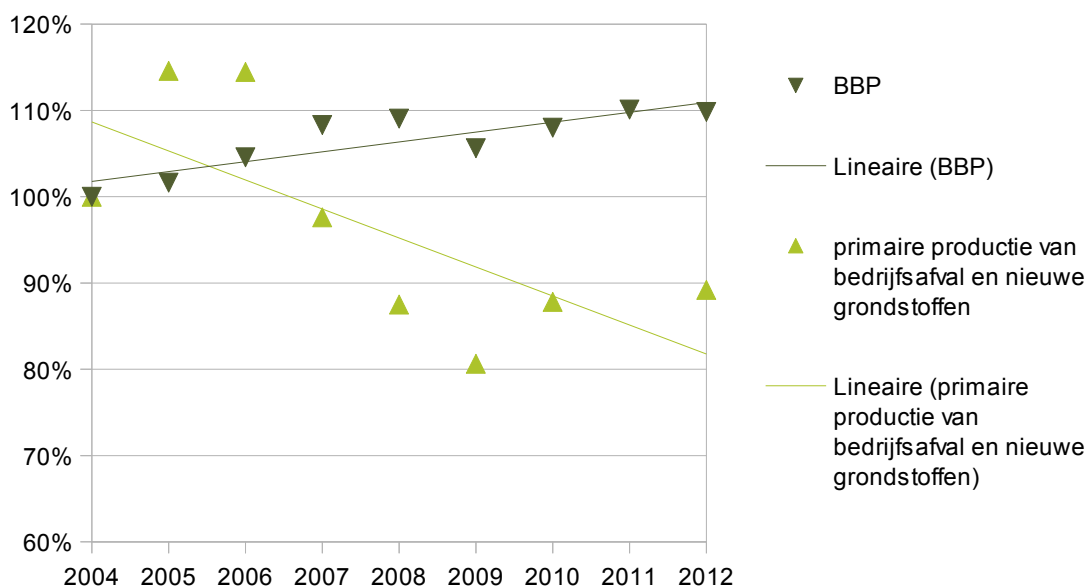
In 2012 startte de OVAM met de Sorteert Meer-campagne. Deze campagne wordt in 2014 herhaald met als doelstelling Vlaamse bedrijven en ondernemingen te overtuigen om tegen 2020 15% minder gemengd bedrijfsafval te produceren. Deze campagne wordt actief mee ondersteund door de Federatie van Belgische Milieubedrijven (FEBEM) en haar leden.

Naast een algemene advertentiecampagne, worden voortaan ook sectorspecifieke campagnes gevoerd. In januari 2014 werd al een campagne voor de garage- en carrosseriesector gevoerd. (Meer info: www.ovam.be/garage-carrosserie) In het najaar volgen nog campagnes voor de horeca- en landbouwsector.

Ontkoppeling “totaal primair bedrijfsafval versus BBP”

Een van de doelstellingen van het Vlaamse afval- en materialenbeleid is de ontkoppeling van de afvalproductie ten opzichte van de economische groei. De indicator totale primaire productie van bedrijfsafvalstoffen versus bruto binnenlands product wordt op Europees en Vlaams niveau breed gehanteerd als een maat voor ontkoppeling. Als economische indicator maakten we gebruik van het bruto binnenlands product in kettingeuro's¹ (bron: Studiedienst Vlaamse Regering).

De trendlijn voor de afvalproductie daalt sinds 2006, terwijl het BBP in Vlaanderen stijgt. Er is dus sprake van een ontkoppeling.

Figuur 5: Primaire productie van bedrijfsafval en nieuwe grondstoffen en BBP van Vlaanderen

1 Methode, onder meer gehanteerd door de NBB, om het effect van prijsveranderingen te elimineren bij de berekening van de volumegroei van het BBP.

Persbericht

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

Omslag naar circulaire economie levert groene jobs

Een ambitieus Vlaams afval- en materialenbeheer heeft de voorbije decennia geleid tot een sterke afval- en recyclagesector met internationaal gerespecteerde expertise. Uit een studie uitgevoerd door de KULeuven en Vito, en vandaag gepubliceerd door het Steunpunt Duurzaam Materialenbeheer (SUMMA) van het Vlaams Materialenprogramma, blijkt dat de afval- en recyclagesector ongeveer 12.000 mensen tewerkstelt in Vlaanderen en een omzet van 3,7 miljard euro realiseert. Daarnaast levert de sector (naast directe jobs) een belangrijke bijdrage aan de economie door indirecte jobs te creëren. De onderzoekers stellen dat elke job in de sector 1,3 indirecte jobs elders in de economie genereert.

De afval- en recyclagesector groeide de voorbije decennia meer dan 5% per jaar. Die groei kan volgens de onderzoekers nog doorgetrokken worden. Zij berekenden de economische baten voor een circulaire economie voor Vlaanderen aan de hand van modellen van onder meer het Nederlandse onderzoeksinstituut TNO. Uit hun prognoses blijkt dat Vlaanderen tegen 2020 meer dan 3,4 miljard aan materiaalkosten kan besparen en de werkgelegenheid in de sector kan verdubbelen (tot 27.000 jobs) door de ingeslagen weg richting duurzaam materialenbeheer te bestendigen en resoluut te kiezen voor een circulaire economie.

Vlaams minister van Leefmilieu Joke Schauvliege: "Deze cijfers illustreren dat we ook voor bedrijfsafval de goede weg zijn ingeslagen en dat het sluiten van de materiaalkringlopen groeiperspectieven biedt aan de Vlaamse economie."

Het rapport Bedrijfsafvalstoffen productiejaar 2004-2012 kan u downloaden via www.ovam.be

Het onderzoek van de Kuleuven en Vito kan u downloaden via www.steunpuntsumma.be

Voor meer
informatie: Jan Verheyen - woordvoerder@ovam.be - @PersAtOVAM - 0479 89 07 46
OVAM - Stationsstraat 110, 2800 Mechelen - www.ovam.be - 015 284 148
Heeft u onze nieuwsbrief al gelezen? www.ovam.be/nieuwsbrief

De OVAM spant zich al jaren in voor een efficiënt afval-, materialen- en bodembeheer in Vlaanderen. Samen met de Vlaamse burger, het bedrijfsleven en de lokale besturen hebben we wat dat betreft van Vlaanderen de afgelopen decennia een toonaangevende Europese regio gemaakt. Om het milieu zo min mogelijk te belasten en aan de Europese top te blijven staan, willen we deze inspanningen onverminderd verder zetten en zelfs versterken. Ons doel is niets minder dan een kringloopeconomie waarin duurzaam beheer van afval, materialen en bodem zorgt voor nieuwe ruimte, materialen en grondstoffen voor de huidige en voor toekomstige generaties.